

Asia: VN/21362/2021

Hallituksen esitysluonnos laiksi laajakaistarakentamisen tuesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyvä valtioneuvoston asetuseruonnos

Lausunnonantajan lausunto hallituksen esitysluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nopean, turvallisen ja toimintavarmen laajakaistan tarve kasvaa koko ajan niin kotitalouksissa kuin yrityksissäkin. Tarve korostuu erityisesti haja-asutusalueilla, joissa perinteiset palvelut ovat pitkien etäisyyksien päässä. Nopealla, turvallisella ja toimintavarmalla laajakaistalla on merkitystä myös elinkeinopoliittikan ja huoltovarmuuden kannalta, koska ne ovat edellytys esimerkiksi alkuuotannossa tarvittavien rekistereiden, palveluiden ja järjestelmien käytölle.

Esityksen mukaan nopealla laajakaistalla tarkoitettaisiin jatkossa vain kiinteitä yhteyksiä, koska yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen laajakaistainfrastruktuurin tukemista koskevaa sääntelyä on muutettu niin, että käytännössä vain kiinteiden verkkojen tukeminen olisi Suomessa jatkossa mahdollista. Muutoksella rajataan tukikelpoisuuden ulkopuolelle langattomat laajakaistat. Muutos on perusteltu, koska kiinteät yhteydet pystyvät tarjoamaan ulkopuolisista olosuhteista riippumatta luotettavan ja tasalaatuisen yhteysnopeuden kaikille käyttäjille.

Tukikelpoisiksi hankealueella luettaisiin jatkossa käyttäjän asuinpaikkaan (kodit ja kesämökit) sekä sosioekonomisen vaikuttajan sijaintipaikkaan toimitettavien liittymien rakentamiskustannukset. Sosioekonomiseksi vaikuttajaksi määritellään ehdotuksessa yhteisöt, jotka voivat tuottaa merkittäviä sosioekonomisia hyötyjä kansalaisille, yrityksille ja paikallisyhteisöille vaikutusalueellaan sekä laajasti digitalisoituneet yritykset. Sosioekonomisen vaikuttajan sijaintipaikalla korvataan nykyisessä laissa oleva käyttäjän sijaintipaikka. Sosioekonomisen vaikuttajan määritelmää ei ole avattu perusteluissa kovin tarkasti. Muutos ei missään tapauksessa saa rajoittaa tukikelpoisuutta. Kuuluvatko esimerkiksi osuustoiminnalliset tai yhtiömuotoiset maatilat tai pienet matkailuyritykset ”yhteisöihin, jotka voivat tuottaa merkittäviä sosioekonomisia hyötyjä kansalaisille, yrityksille ja paikallisyhteisöille vaikutusalueellaan” tai ”laajasti digitalisoituneisiin yrityksiin”?

Esityksen perusteluissa todetaan, että ”voimassa olevan lain valmisteluvaiheessa saatiin paljon lausuntoja erityisesti tukiohjelman mukaisista kunnan maksuosuuksista. Useissa lausunnoissa toivottiin kunnan maksuosuuksien poistamista kokonaan tai ainakin niiden alentamista nykyisestä tasostaan. Myös eduskunnan vastauksessa (EV 195/2020 vp) todettiin, että eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa tarkoin lain tavoitteiden toteutumista ja varsinkin, että kuntien maksuosuudet eivät muodostu kohtuuttomiksi, ja tarvittaessa ryhtyy toimenpiteisiin lain ja asetuksen muuttamiseksi.”

Maksuosuuksiin ei tässä lakimuutosluonnoksessa kuitenkaan esitetä muutosta. Tätä perustellaan ryhmäpoikkeusasetuksen muutosten siirtymäaikaan liittyvällä kiireellä sekä sillä, että samalla valtiontuen määrällä voitaisiin siinä tapauksessa rakentaa vähemmän laajakaistaa. Mikäli kuntien maksuosuuksia ei voida tarkastella tämän lakimuutoksen yhteydessä, asiaa on syytä ryhtyä selvittämään erikseen eduskunnan evästyksen mukaisesti. Kuten Lieksan kaupunki lausunnossaan hallituksen esitysluonnoksesta laajakaistarakentamisen tueksi on todennut, kuntien taloudellinen tilanne ei kestä lisätehtäviä ilman vastaavaa valtiolta saatavaa lisärahoitusta. Kuntien osuus laajakaistarakentamisen tuesta pitäisi tehdä vapaaehtoiseksi tai poistaa kokonaan.

Lausunnonantajan lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Leinonen Sari

Lieksan kaupunki - kaupunginhallitus 20.9.2021 § 284